

Vaikuttavan moniammatillisen yhteistyön työkalupakki

Euroopan unionin
osarahoittama

Nuorten Palvelu ry

Hyvä lukija, tervetuloa vaikuttavan **moniammatillisen yhteistyön** työkalupakkiin!

Työkalupakki on suunnattu kaikille, jotka haluavat tehdä vaikuttavampaa moniammatillista yhteistyötä esimerkiksi erilaisissa yhteistyöverkostoissa.

Sen tavoitteena on antaa ideoita, osaamista ja rohkaisua niin verkostotyöhön osallistuville, verkoston perustajille kuin verkostotyön kehittämistä suunnitteleville tai tekevillekin.

Työkalupakin avulla...

- kirkastat tavoitteen ja kohderyhmän
- rakennat luottamusta ja sitoutumista
- viet tekemisen kokousten väliin
- seuraat etenemistä ja opit hyödyntämään kertyvää tietoa.

Työkalupakin synty

Työkalupakki on syntynyt yhteisövaikuttavuuden viitekehystä hyödyntävän Nuorten Palvelu ry:n kehittämistyön seurauksena.

Työkalupakin sisällön ja rakenteen taustalla on yhteisövaikuttavuuden teoria, vaikka keskitymmekin kehittämistyössämme toteutettuun konkretiaan.

Yhteisövaikuttavuus on ihmisten ja yhteiskunnan moninaisten ja monimutkaisten sekä monialaista yhteistyötä vaativien ongelmien ratkaisemiseksi kehitetty, **tutkimusnäyttöön perustuva viitekehys.**

Nuorten Palvelu ry ja työkalupakin tausta

Nuorten Palvelulla on valtakunnallisesti yli 15 vuoden kokemus monisektorisesta ja moniammatillisesta yhteistyöstä kuten verkostojen kokoamisesta, vetämisestä ja kehittämisestä sekä verkostojen taustatukiorganisaationa toimimisesta.

Puhuessamme moniammatillisesta verkostoyhteistyöstä tarkoitamme erityisesti erilaisia alueellisista tarpeista syntyneitä verkostoja, jotka toimivat vapaaehtois pohjalta ja ratkaisevat yhdessä alueen nuorten hyvinvointiin liittyviä haasteita.

Näissä verkostoissa on usein hyvin heterogeeninen osallistujajoukko yksityiseltä, julkiselta, kolmannelta ja neljänneltä sektorilta.

Työkalupakki on syntynyt nuorten asioihin keskittyvien verkostojen kanssa tehdyn työn pohjalta, mutta sen periaatteita on mahdollista hyödyntää myös muunlaisiin asioihin keskittyvissä verkostoissa.

Työkalupakki on vapaasti hyödynnettävissä Nuorten Palvelu ry:n verkkosivuilla ja Innokylä-sivustolla.

Mikäli haluat viitata työkalupakin sisältöön teksteissäsi ja esityksissäsi, viittaathan seuraavasti:

Nuorten Palvelu ry: Vaikuttavan moniammatillisen yhteistyön työkalupakki, 2026.

Nuorten Palvelu ry on valtakunnallisesti toimiva kehittäjäyhteisö, jonka tarkoituksena on luoda vallankumouksia haavoittuvassa asemassa olevien nuorten oikeuksien ja hyvinvoinnin puolesta.

Nuorten Palvelu ry on puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton sekä rahallista voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen toimija. Järjestö on perustettu vuonna 1969 Kuopiossa.

Vaikuttava yhteisö -hanke toimi Euroopan unionin osarahoittamana.

Euroopan unionin
osarahoittama

Nuorten Palvelu ry

Työkalupakin sisältö

- 1 Taustatuella mahdollistetaan vaikuttavuus s. 5–8
- 2 Vahvista kumppanuuksia lisäämällä tuttuutta ja luottamusta s. 9–12
- 3 Kirkasta ja konkretisoi tavoitetta, tarkoitusta ja strategiaa s. 13–16
- 4 Sitouta toimintaan tavoitteiden saavuttamiseksi s. 17–19
- 5 Syvennä tiedon hyödyntämistä ja etsi ratkaisuja s. 20–23
- 6 Seuraa tavoitteiden toteutumista ja korjaa toimintaa tarvittaessa s. 24–30
- 7 Vaikuttavan yhteistyön prosessikuvaus s. 31–35
- 8 Käytännön vinkkejä verkoston vetämiseen ja osallistumiseen s. 36–39

1 Taustatuella mahdollistetaan vaikuttavuus

Aidosti vaikuttavan moniammatillisen yhteistyön mahdollistaja on taustalla tehtävän työn **riittävä resursointi**.

Yhteisövaikuttavuudesta tuotetun tutkimuksen mukaan yksi onnistumisen avaintekijöistä on **taustatukiorganisaatio**, jolla on keskeinen rooli kumppaneiden kokoamisessa sekä yhteistyön edistämisessä ja koordinoinnissa.

Taustatukiorganisaation toiminnan vaikuttavuuden kannalta on tärkeää, että sillä on kokopäiväinen henkilökunta, joka pystyy riittävästi osallistumaan verkostojen ja muiden yhteistyörakenteiden kokouksiin tukeakseen niiden tarkoituksen ja tavoitteen toteutumista.

Usein verkoston osallistujilla ja sen vetäjillä ei ole tähän riittäviä resursseja tai verkostokokousten ulkopuolella tapahtuvalle taustatyölle on vaikea löytää aikaa.

Verkostot ovat myös jatkuvassa muutoksessa ja esimerkiksi kokoonpanon tai vetäjän vaihtuminen, pidempi katko toimintaan tai pitkä verkoston toiminnan elinkaari saattavat aiheuttaa verkoston tavoitteiden hämärtymistä, suunnan katoamista tai konkreettisen yhteistyön hiipumista.

Lue lisää:
Collective Impact
Forum:
When Collective
Impact Has An
Impact (2018).

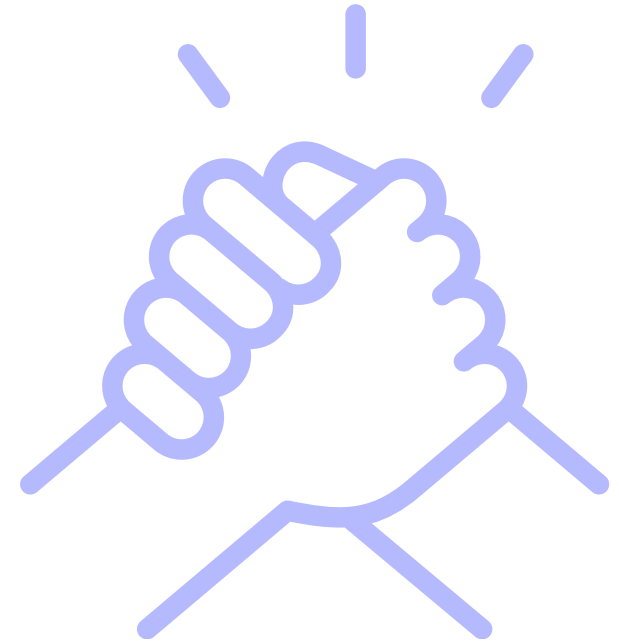

Nuorten Palvelu ry on moniammatillisessa verkostoyhteistyössä toiminut taustatukiorganisaationa, jonka rooli eri verkostoissa on ollut verkostoa yhteen kokoava, kokouksia ja verkoston kehittämistä fasilitoiva tai verkoston työtä koordinoiva.

Useissa verkostoissa Nuorten Palvelu on ollut myös verkoston ulkopuolelta taustatukiorganisaationa toimiva tahon, mikä on mahdollistanut neutraalina ja puolueettomana toimijana olemisen.

Tehtävänä on tällöin antaa tilaa verkoston omalle **asiantuntijuudelle** sekä pitää huolta **yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden** [engl. equity] edistämisestä osana verkoston työtä.

Taustatukiorganisaatio ei tässä roolissa aja omaa agendaansa, ei anna valmiita vastauksia eikä ota asiantuntijuutta omiin nimiinsä, vaan nostaa esiin verkoston osaamista.

Taustatukiorganisaation olemassaolo mahdollistaa sen, että verkoston resurssit ovat tehokkaammassa käytössä, kun työn koordinointiin ja kehittämiseen on saatavilla ulkopuolista tukea ja koordinaatiota.

Ulkopuolinen organisaatio tai verkoston ulkopuolelta tuleva kokousten vetäjä mahdollistaa kokousten aikana myös puheenjohtajan osallistumisen tasavertaisemmin työskentelyyn.

Mistä taustatukiorganisaation saa?

Verkostossa mukana oleva taho tai verkoston tematiikan parissa toimiva ulkopuolinen taho esimerkiksi hankkeen kautta voi toimia taustatukiorganisaationa.

Oleellisinta on, että taustatukiorganisaatioksi valikoituvalla taholla on tehtävään riittävät resurssit ja vahva osaaminen. Muun työn ohessa taustatukiorganisaationa toimiminen on haastavaa.

Mitkä ovat taustatukiorganisaation tehtävät?

Rakenne ja koordinointi

Kumppaneiden kokoaminen yhteistyöhön

Yhteistyön koordinointi

Kokousten sisältöjen valmistelu ja kehittäminen

Fasilitointi ja yhteistyön tuki

Tarkoituksen ja tavoitteen toteutumisen varmistaminen

Kokousten ammattitaitoinen fasilitointi

Verkoston jäsenten yhteisen työn tukeminen

Yhteistyön edistäminen kokousten ulkopuolella

Tiedolla johtaminen ja arviointi

Työn tulosten seurannassa ja arvioinnissa tukeminen

Tiedolla johtaminen

2 Vahvista kumppanuuksia lisäämällä tuttuutta ja luottamusta

Vaikuttavan moniammatillisen yhteistyön rakentaminen alkaa vahvistamalla verkoston sisäistä tuttuutta ja luottamusta.

Tuttuus ja luottamus verkostotyössä tarkoittavat esimerkiksi sitä, että osallistujat kokevat olonsa tervetulleeksi ja arvostetuksi, tietävät toistensa osaamisesta ja työstä, pystyvät **pyytämään apua** ja tukea, kokevat voivansa esittää erilaisia näkemyksiä ja kriittisiäkin huomioita sekä kykenevät keskustelemaan niistä turvallisessa ilmapiirissä.

Tuttuuden ja luottamuksen myötä yhteistyökumppanuudet vahvistuvat niin rakenteiden, laadun kuin vuorovaikutuksenkin tasolla. Tutkimusten mukaan tämä ennustaa muutosta kohti vaikuttavampaa yhteistyötä.

Vaikuttavuutta parantaa myös se, että verkostossa toimivat organisaatiot tai jäsenet tekevät enemmän ja useammin **yhteistyötä** virallisen verkostotyön ulkopuolella.

Niin uusissa kuin pitkään toimineissa verkostoissa kannattaa varmistaa, että jäsenet **tuntevat toisensa** ja tietävät toistensa työstä aidosti. Pitkään toimineissa verkostoissa tämä voi kärsiä jäsenten vaihdosten myötä.

Myös uusissa verkostoissa on hyvä käyttää tuttuuden ja luottamuksen rakentamiseen riittävästi aikaa, vaikka niissä toiminta alkaakin usein nopeasti ja selkeästi tiettyyn tarpeeseen vastaamiseksi.

Kun tiedetään, mitä kukin organisaatio tekee ja millaisia palveluja on tarjolla, madaltuu kynnys olla yhteydessä muihin ja ehdottaa yhteistyötä.

Avoimen ja luottamuksellisen keskusteluilmapiirin edistämisessä verkoston puheenjohtajalla tai fasilitoijalla on erityisen tärkeä rooli.

Puheenjohtaja varmistaa puheenvuorojen jakautumisen tasaisesti, kannustaa kaikkia osallistumaan ja mahdollistaa eriävien mielipiteiden kuulemisen sekä niistä keskustelemisen avoimesti kuitenkin toisia kunnioittaen.

Verkostokokouksissa voi käyttää ja soveltaa myös turvallisemman tilan periaatteita, jotka käydään läpi yhdessä osallistujien kanssa.

Tuttuutta ja luottamusta voi rakentaa esimerkiksi näin:

- Ota verkostokokousten alkuun tavaksi se, että jokainen osallistuja esittäytyy tilanteeseen sopivalla tavalla.
- Säännöllisin väliajoin kokouksiin voi ottaa aiheeksi mukana olevien organisaatioiden ja heidän toimintansa esittelyn.
- Organisaatioesittelyistä voi myös tuottaa tiiviin kirjallisen paketin, joka jaetaan jäsenille. Tämä toimii hyvänä perehdytystietona verkostoon saapuville uusille jäsenille.

Vahvista kumppanuuksia lisäämällä tuttuutta ja luottamusta

Perustaso

Tunnetaan toiset nimellä.

Tiedetään jokaisen rooli ryhmässä.

Kehittyvä taso

Kunkin toimijan kiinnostus ja motivaatio ryhmässä toimimiseen on korkea.

Kunkin toimijan motivaatio ja kiinnostuksen taustat ryhmässä toimimiseen ovat tiedossa ja niiden vaikutukset ryhmän toimintaan ymmärretään.

Vahva taso

Ymmärretään, kuinka:

kunkin toimijan rooli organisaatiossa ja verkostossa edistää yhteisen tavoitteen saavuttamista.

kunkin toimijan organisaatioltaan saamat valtuuden ja resurssit voidaan hyödyntää yhteisen tavoitteen saavuttamiseen.

jokaisen jäsenen yhteen lasketut resurssit edistävät yhteisen tavoitteen saavuttamista.

! Näiden työkalupakin taulukoiden avulla voit pohtia verkoston osaamisen tasoa kunkin teeman osalta!

Kirkasta ja konkretisoi tavoitetta, tarkoitusta ja strategiaa

Vaikuttavan verkostotyön ydinedellytyksiä on verkoston jäsenten aidosti **yhteisesti jakama tavoite**. Usein verkostojen tavoite on määritelty melko laveasti, esimerkiksi ”parantaa alueen nuorten hyvinvointia ja lisätä eri toimijoiden tietoa alueen palveluista”. Vaikka tämä tavoite onkin sellainen, joka jokaisen verkoston jäsenen on helppo jakaa, ei se kerro konkreettisesti siitä, mihin verkostossa todella halutaan ja voidaan vaikuttaa.

Aidosti vaikuttavan verkostotyön saavuttamiseksi on tavoitteesta syytä käydä verkostossa riittävästi ja säännöllisesti keskustelua. Tarkoitus on määritellä tavoitteesta sellainen, johon juuri kyseinen verkosto pystyy vaikuttamaan ja jonka toteutumista voidaan myös seurata.

Mikä voisi olla tästä ilmiöstä sanoitettu tavoite?

6 responses

ryhmän tavoite olisi rohkaista vanhempia asettamaan rajoja lapsille ja nuorille. Rajat ovat rakkautta.

Tällä kattoteemalla parhaimmillaan kattaa muutkin nousseet huolenaiheet (sosiaaliset taidot, rikollisen elämäntavan ihannoiti, osa yhteisöä). Jokaiselle jotakin matalalla kynnyksellä ja helposti.

Saada nuoria innostumaan jostakin heitä kiinnostavasta harrastuksesta, josta he voisivat löytää samanhenkistä porukkaa, tuntea kuuluvansa joukkoon.

Löytää toimiva matalan kynnyksen kanava, jonka kautta huoltajat tavoitettaisiin ja jonka kautta huoltaja voisi pyytää apua.

Yhteisöä vailla olevien nuorten tunnistaminen, löytäminen, motivoiminen, kiinnittäminen

Näiden nuorten tunnistaminen ja motivointi

Erään verkoston ideointia tavoitteesta

Jokaisella osallistujalla on lähtökohtaisesti toiveita siitä, mitä **lisäarvoa verkostotyöltä** haluaa saada, miksi he ovat verkostossa mukana ja mitä annettavaa heillä itsellään on verkostolle. Näiden odotusten ja toiveiden läpikäyminen yhdessä auttaa kirkastamaan kunkin osallistujatahon motivaatiota verkostossa mukana olemiselle.

Verkoston tarkoituksen tunnistaminen lähtee siitä, että pohditaan, miksi verkosto on olemassa ja miksi eri osallistujat ovat siinä mukana.

Verkoston kokoonpanosta ja laajuudesta keskusteleminen säännöllisin väliajoin taas auttaa huomaamaan, mikäli kokoonpanosta puuttuu joku tavoitteen toteutumisen kannalta olennainen toimija.

Kun pohditaan, miksi verkosto on olemassa, nousee esiin myös kysymys siitä, ketä varten verkosto on olemassa, eli mikä sen **ensisijainen kohderyhmä** on.

Verkoston kohderyhmää voi olla tarpeen tarkentaa (esim. nuoret vs. väkivallalla oirehtivat 13–17-vuotiaat nuoret) tai käydä yhdessä läpi kunkin osallistujaorganisaation oma kohderyhmä sekä sen yhteneväisyydet ja eroavaisuudet koko verkoston kohderyhmän kanssa.

Toisinaan saatetaan huomata myös, että verkostosta puuttuu kokonaan joku kohderyhmää tavoittava toimija, joka olisi tärkeä saada mukaan.

Apukysymyksiä kohderyhmän määrittelyyn

Miten määrittelet oman organisaatiosi toiminnan kohderyhmän?

Ketä varten olette olemassa?

Ketkä tai mikä osa tästä kohderyhmästä on myös koko verkoston kannalta kohderyhmää?

Miten kuvailisit tarkemmin juuri verkoston kohderyhmää?

Mitkä asiat näitä ihmisiä yhdistävät?

Millaisia taustatekijöitä heillä on?

Kirkasta ja konkretisoi tavoitetta, tarkoitusta ja strategiaa

Perustaso

Kukin jäsen tietää, mikä on hänen edustamansa organisaation syy osallistua ryhmään.

Kehittyvä taso

Kunkin jäsenen edustaman organisaation tavoite ryhmään osallistumiselle on kaikkien tiedossa.

Kunkin jäsenen edustaman organisaation anti ryhmälle on kaikkien tiedossa.

Ryhmän yhteinen tavoite tunnistetaan ilmiötasolla.

Vahva taso

Yhteisesti on määritelty, mihin ryhmä voi realistisesti vaikuttaa.

Tunnistetaan, miten ryhmä voi vaikuttaa.

Ryhmän yhteinen tavoite on yhdessä selkeästi määritelty ja rajattu.

4 Sitouta toimintaan tavoitteiden saavuttamiseksi

Vaikuttava yhteistyö toteutuu, kun verkoston jäsenet edistävät yhteisen tavoitteen mukaan sovittua toimintaa kokousten välillä osana omaa perustyötään. Tässä auttavat **vastuun kantaminen** sovituista toimenpiteistä ja toimivat rakenteet, joiden kautta vastuun kantaminen varmistetaan jokaisen toimijan osalta.

Yhteisen tavoitteen mukaisesta toiminnasta kannattaa sopia tarkasti: Kuka tekee, mitä ja milloin tavoitteen eteen sekä se, mitä toiminnalla tulisi saada aikaan.

Näihin sovittuihin asioihin voi palata seuraavissa kokouksissa ja tiedustella työskentelyn etenemisestä:

Onko tehty mitä on sovittu?

Miten toiminta on edennyt ja millaisia vaikutuksia sillä on ollut?

Jos ei ole tehty, mikä on ollut tekemisen esteenä ja miten esteen saisi poistettua?

Onko toiminnalla saatu aikaan haluttu ja sovittu vaikutus?

Mikä on seuraava askel? Ketä siihen tarvitaan mukaan?

Verkoston vetäjä tai taustatukiorganisaatio voi myös kysyä edistymisestä toimijoilta kokousten välillä. Varsinkin taustatukiorganisaatiolla on mahdollisuus tarjota tukea toimijoille työn toteuttamiseksi ja näin varmistaa, että seuraavaan kokoukseen mennessä etenemistä on tapahtunut.

Kun lähdetään tekemään jotain konkreettista verkoston tavoitteen eteen, koko verkoston ei tarvitse olla mukana, vaan verkosto voi muodostaa **pienempiä porukoita**, jotka ryhtyvät toimintaan.

Mukaan valitaan ne, joilla on aidosti **resursseja** ja paras **mahdollisuus** toteuttaa toimintaa ja saavuttaa sille asetetut tavoitteet.

Tavoitteen mukainen konkreettinen toiminta on parhaimmillaan sellaista, jossa verkostossa mukana olevat mukauttavat omaa perustyötään yhteisen tavoitteen toteuttamiseksi.

Olennaista on pyrkiä tunnistamaan se, mitä eri toimijat jo valmiiksi **perustyössään** tekevät verkoston tavoitteiden eteen. Näin päästään paremmin vaikuttaviin tuloksiin kuin yksittäisen uuden tekemisen keksimisellä (esimerkiksi tapahtuman järjestämisellä).

Verkoston hyödyntäminen kokousten ulkopuolella

Yhteydenpito ja viestiminen kokousten välillä helpottuu, jos verkostosta on tehty yhteystietolista tai sähköpostilista kaikkien käyttöön. Verkostolla voi myös olla käytössään jokin laajempi viestintäkanava, kuten Teams, jonne on mahdollista jakaa tapahtumakutsuja ja ilmiötietoa.

Kun tuttuus ja luottamus on rakentunut ja tiedetään muiden työstä, kannattaa olla yhteydessä myös kokousten ulkopuolella ja esimerkiksi ehdottaa yhteistyötä tai tapaamisia ja konsultoida muita toimijoita nuorten tilanteisiin liittyen.

Verkoston viestinnän avuksi voi koostaa verkostoesittelyn, jota on helppo jakaa uusille osallistujille. Siinä voi kertoa, mikä verkoston tavoite on, ketä siihen kuuluu, mitä verkosto tekee, kuinka usein kokoonnutaan ja missä viestitään.

5 Syvennä tiedon hyödyntämistä ja etsi ratkaisuja

Verkostotapaamisissa saattaa olla painopisteenä arkisten kuulumisten jakaminen, eli muiden tiedottaminen siitä, mitä on viime aikoina tehty ja miten nuoret ovat käyttäytyneet. Kuulumisten vaihto on tärkeä osa monia verkostokokouksia ja usein antoisaa osallistujille.

Jotta verkoston toiminnassa kuitenkin päästäisiin kuulumisten jakamisesta kohti konkreettisia ratkaisuja ja yhteistyötä, on hyvä pyrkiä syvemmälle kohti **ilmiöiden** ja niiden taustavaikuttajien tunnistamista.

Tällöin päästään käsiksi pinnalla olevien ilmiöiden syihin ja laajempiin yhteiskunnallisiin kehityskulkuihin sekä löydetään se, mihin juuri meidän verkostomme pystyy vaikuttamaan.

Ilmiötiedon jakamisen jälkeen on hyvä edetä miettimään yhdessä sitä, mihin verkosto voi ja haluaa **konkreettisesti vaikuttaa**. Eli miten tiedon jakamisesta edetään kohti toimintaa tavoitteiden saavuttamiseksi.

Syvennä tiedon hyödyntämistä ja etsi ratkaisuja

Perustaso

Jaetaan tilannekatsauksia tai tietoa.

Kehittyvä taso

Keskustellaan jaetun tiedon mahdollisuuksista ja merkityksestä ryhmän työlle.

Vahva taso

Tunnistetaan jaetun tiedon vaikutukset.

Hyödynnetään jaettua tietoa ryhmän työn edistämiseksi.

Apukysymyksiä ilmiöiden tunnistamiseen:

Mistä tiedämme, että ilmiö on nyt pinnalla?

Mitä syitä ilmiölle voimme tunnistaa?

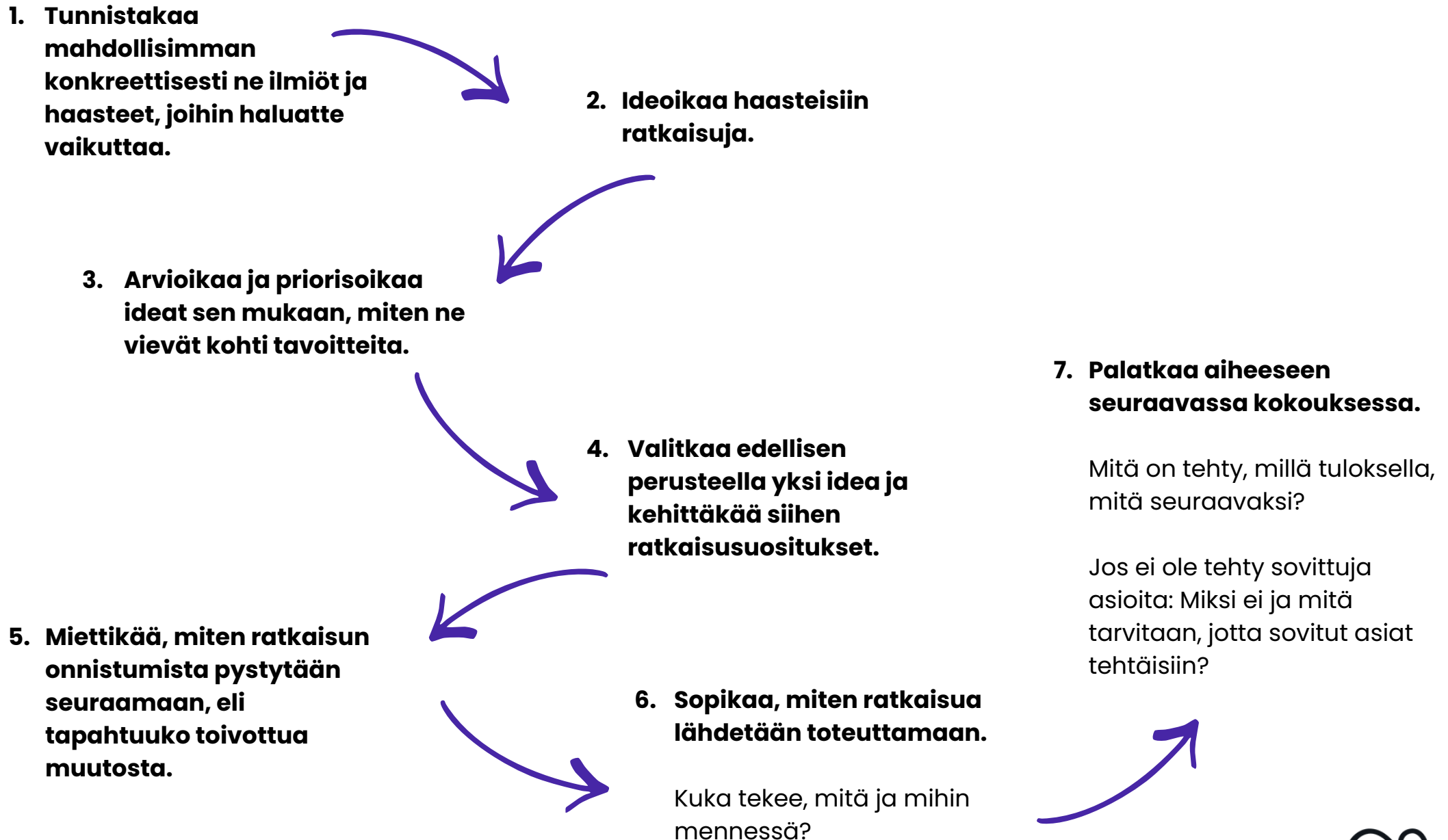
Milloin ilmiö on näkynyt ensimmäistä kertaa?

Millainen kehityskulku ilmiöllä on ollut?

Entä millainen kehityskulku voi olla, jos siihen ei tartuta yhdessä?

Esimerkki tavasta edetä kohti ratkaisuja:

Vinkki!

Verkostokokouksissa voi käyttää ilmiöistä keskustelun ja muun ideoinnin tukena monenlaisia osallistavia menetelmiä.

- Helppoja ja hyödyllisiä ovat esimerkiksi virtuaaliset valkotaulut ja kyselyalustat kuten **Menti**, **Padlet**, **Flinga** ja **Webropol/Google Forms**. Myös perinteisiä post-it-lappuja ja fläppipapereita kannattaa hyödyntää.

Asioiden muuttaminen visuaaliseen muotoon voi helpottaa ajatusten ja ideoiden järjestelyä ja konkretisoimista.

6 Seuraa tavoitteiden toteutumista ja korjaa toimintaa tarvittaessa

Yhteisövaikuttavuudessa eli aidosti vaikuttavassa moniammatillisessa yhteistyössä yksi keskeisiä elementtejä on tavoitteen toteutumisen seuranta.

Näin verkosto pysyy jatkuvasti tietoisena siitä, miten yhteinen työ etenee ja saavutetaanko asetettu tavoite. Jo verkoston toimintaa suunnitellessa voidaan hyödyntää verkoston jäsenten omaa tietoa sekä yleisesti saatavilla olevaa tietoa aiheesta, johon verkoston toiminnalla pyritään vaikuttamaan.

Tavoitetta kohti etenemistä voi seurata **määrällisin** tai **laadullisin keinoin**. On tärkeää, että osallistujat keräävät tietoa säännöllisesti oman organisaationsa sisällä ja jakavat sitä koko verkoston käyttöön toiminnan suuntaamiseksi ja kehittämiseksi.

Seurannan tulisi juurtua osaksi arjen perustyötä ja verkoston **pysyväksi käytännöksi**, jotta sitä muistaa tehdä säännöllisesti.

Jotta tavoitteen toteutumisen seuraaminen olisi mahdollisimman vaivatonta, kannattaa toteutumisen mittaamisessa hyödyntää sellaista tietoa, jota organisaatiossa tai perustyössä jo valmiiksi kerätään. Aina ei siis tarvitse keksiä uutta tiedonlähdettä.

Kerätyn tiedon perusteella verkostossa nähdään, onko yhteinen työ vienyt **kohti tavoitetta**. Jos datan pohjalta näyttää, että suunta työssä ei ole oikea tai riittävän selkeä tavoitteiden saavuttamiseksi, **toimintatapoja muokataan** paremmin tavoitteita tukeviksi.

Vaikuttavassa yhteistyössä kerätty tieto ja seurantadata toimii siis mahdollisimman reaaliaikaisesti yhteisen työn suunnan varmistajana.

Se kertoo siitä, miten tehty työ vaikuttaa ja pitääkö suuntaa tai toimintaa jotenkin muuttaa.

Vinkki!

Olennaista on myös, että verkoston jäsenet pystyisivät viemään eteenpäin omalle organisaatiolleen verkostosta saamaansa tietoa, toimintamalleja ja yhteisesti sovittuja käytäntöjä.

Omassa organisaatiossa voi kysyä, mitä tietoa verkostosta kaivattaisiin ja miten sitä voisi tuoda säännöllisesti ja parhaiten hyödynnettävässä muodossa.

Näin verkostosta saatu tieto ja osaaminen eivät jää vain verkostoon osallistuvan henkilön omaksi tiedoksi, vaan **verkoston hyödyt** tulevat käyttöön mahdollisimman laajasti.

Seuraa tavoitteiden toteutumista ja korjaa toimintaa tarvittaessa

Perustaso

Kerätään välillä dataa ja palautetta tavoitetta kohti etenemisestä.

Kehittyvä taso

Kerätään säännöllisesti monipuolista dataa ja palautetta tavoitetta kohti etenemisestä.

Vahva taso

Kerätään yhdessä sovituin tavoin ja systemaattisesti dataa ja palautetta tavoitteita kohti etenemisestä.

Käsitellään dataa ja palautetta yhdessä sovituin tavoin.

Muokataan toimintatapoja datan ja palautteen pohjalta tavoitteita paremmin tukeviksi.

Tiedon käytössä ja jakamisessa on tärkeää varmistaa, mitä tietoa omasta organisaatiosta saa viedä ulospäin sidosryhmille ja mikä on salassa pidettävää.

Luottamukseen perustuvassa verkostotyössä kaikki sitoutuvat käsittelemään tietoja vain verkoston sisällä, eikä niitä luovuteta verkoston ulkopuolelle.

Esimerkki tavoitteen toteutumisen seuraamisesta verkostossa:

Tavoite

Otetaan tavoitteeksi lisätä huoltajien valmiuksia asettaa nuorille terveitä rajoja ja tukea nuorten tunnesäätelyä.

Seuranta

Määrällinen ja laadullinen tieto siitä, ovatko nuorten huoltajat kokeneet saavansa apua ja tukea haasteisiinsa toiminnan ansiosta. Seurataan myös sitä, muuttuuko nuorten toiminta tavoitteen mukaisesti.

Esimerkkejä mittareista

- Kuinka monessa huoltajien kohtaamisessa annetaan huoltajille tietoa ja tukea aiheesta.
- Huoltajien kokemus siitä, onko tarjottu tieto ja tuki ollut hyödyllistä.
- Huoltajien kokemus siitä, ovatko he pystyneet tiedon ja tuen avulla asettamaan rajoja nuorille tai tukeneet nuorten tunnesäätelyä.
- Ammattilaisen oma arvio siitä, onko huoltajille tarjottu tieto ja tuki ollut oikea-aikaista, sopivilla menetelmillä huoltajille tuotettua ja puuttuuko siitä jotain.
- Huoltajien toiminnan muutos nuorten rajojen asettamisessa ja nuorten tunnesäätelyn tukemisessa.
- Nuorten toiminnassa tapahtuvat muutokset.

Joitain mittareita voi seurata useampi verkoston jäsen ja osaa vain yksi jäsen.

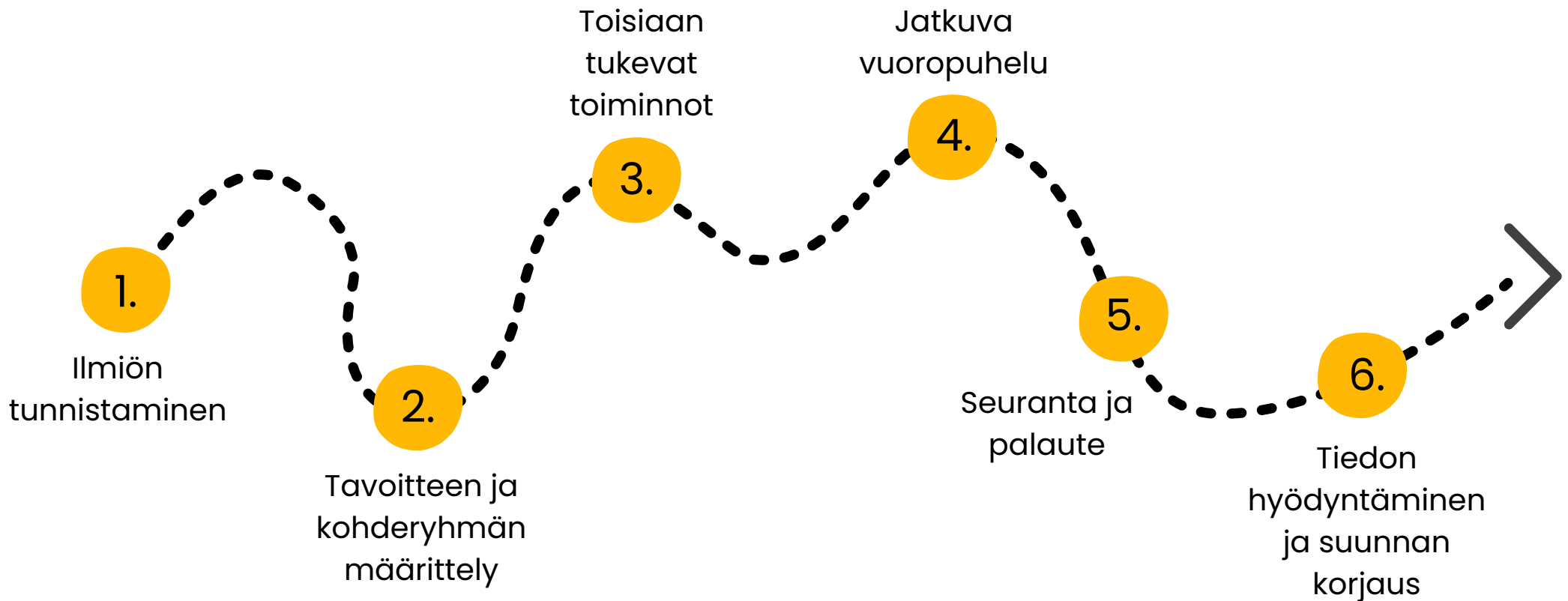
Kannattaa valita lopulta mittareiksi mieluummin muutamat oleellisimmat mittarit kuin liian monta, jotta niiden seuraaminen ja analysointi ei muodostu liian työlääksi.

7

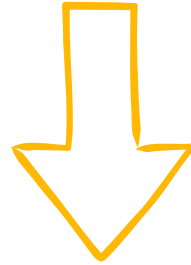
Vaikuttavan yhteistyön prosessikuvaus

Prosessikuvausta voi käyttää ja soveltaa omassa verkostotyöskentelyssä. Prosessikuvauksessa on käytetty kuvitteellista esimerkkiä nuorten hyvinvointiin liittyvästä haasteesta. Seuraavilla sivuilla on avattu prosessin tarkempi sisältö.

Ilmiön tunnistaminen

Ryhmä tunnistaa ilmiöksi rajattoman vanhemmuuden ja vanhemmuuden/hooltajuuden monet haasteet, jotka heijastuvat nuorten kasvatukseen.

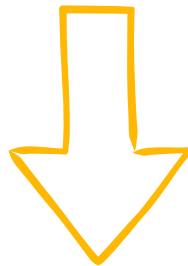

Tavoitteen ja kohderyhmän määrittely

Määritellään tavoitteeksi lisätä hooltajien valmiuksia asettaa nuorille terveitä rajoja ja tukea nuorten tunnesäätelyä.

Tunnistetaan ja määritellään kohderyhmä: Millaisia nuoria ja hooltajia ilmiö erityisesti koskee (eli kenelle toimintaa erityisesti suunnataan) ja ketkä verkoston toimijat heitä eniten kohtaavat (eli ketkä suuntaavat työtään tavoitteen saavuttamiseksi).

Toisiaan tukevat toiminnot

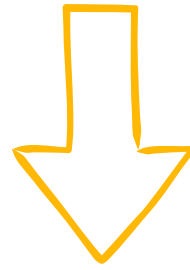
Yhteiseksi toiminnaksi määritellään tarjota huoltajille tukea ja tuoda heille tietoa siitä, miten asettaa nuorille rajoja ja tukea nuorten tunnesäätelyä.

Toimija 1 keskustelee työssään nuorten yksilötapaamisissa siitä, miten nuorilla kotona menee. Toimijat 2 ja 3 ottavat nuorten huoltajien tapaamisiin mukaan muutaman lisäkysymyksen, joilla kartoitetaan tuen tarpeita ja samalla ohjataan heitä tehostetusti tukea tarjoaviin toimijan 4 palveluihin.

Toimijat 2 ja 3 keräävät tietoa siitä, mistä asioista huoltajien kanssa on tapaamisissa keskusteltu ja millaista tukea he kaipaavat.

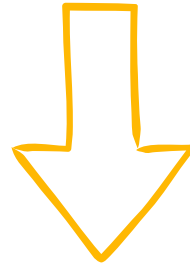
Toimija 4 saa muilta tietoa nuorten ja huoltajien tarpeista ja räätälöi tukipalveluaan tarpeisiin paremmin vastaavaksi.

Jatkuva vuoropuhelu

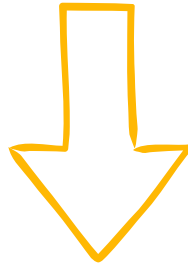
Toimijat, jotka toteuttavat konkreettista, tavoitteen mukaista toimintaa, pitävät toisiinsa yhteyttä verkostokokousten välillä ja tukevat toisiaan. Yhteydenpidon tavoista voi sopia etukäteen.

Seuranta ja palaute

Edellä mainitut toimijat keräävät määrällistä ja laadullista tietoa siitä, ovatko nuorten vanhemmat kokeneet saavansa apua ja tukea haasteisiinsa toiminnan ansiosta sekä siitä, onko annettu tieto ja tuki vaikuttanut huoltajien toimintaan ja sitä kautta nuorten käyttöön. Toimijat tuovat verkostolle tiedoksi näitä havaintojaan ja tietojaan.

Tiedon hyödyntäminen ja suunnan korjaus

Edellä mainitut toimijat keräävät määrällistä ja laadullista tietoa siitä, ovatko nuorten vanhemmat kokeneet saavansa apua ja tukea haasteisiinsa toiminnan ansiosta sekä siitä, onko annettu tieto ja tuki vaikuttanut huoltajien toimintaan ja sitä kautta nuorten käyttöön.

Toimijat tuovat verkostolle tiedoksi näitä havaintojaan ja tietojaan.

8

Käytännön vinkkejä verkoston vetämiseen ja osallistumiseen

Kokouksiin valmistautuminen

Verkoston vetäjä voi laittaa osallistujille ennakoon sähköpostia, jossa muistutetaan tulevan kokouksen agendasta ja kuulumisten/tiedon keräämisestä.

Mukana voi olla myös ns. ennakotehtävä, esimerkiksi jonkin nuoria koskevan jutun/julkaisun lukeminen, ennakkokysymysten pohtiminen tai tietojen kerääminen oman organisaation kautta tietystä ilmiöstä.

Verkostokokoukseen osallistujan kannattaa pohtia jo etukäteen kuulumisia ja ilmiötietoa, jota haluaa verkostolle viedä:

Mistä tiedosta muu verkosto hyötyisi tai mikä tukisi heidän työtään? Mitä sellaista minä voin tuoda verkostoon, jota muut eivät? Voi myös miettiä, nouseeko omasta organisaatiosta kysymyksiä, joihin voisi verkoston kautta saada tukea tai ajatuksia.

Jos joku ei pääse paikalle, on hyvä toimittaa kuulumiset ja muut tärkeät tiedot sähköpostitse vetäjälle ennakoon.

Positiivisuus ja onnistumiset mukaan

- Kokouksissa kannattaa myös jakaa positiivisia kuulumisia ja onnistumisia omasta työstä nuorten hyvinvoinnin eteen. Positiivisen kehityksen havainnointi luo kokemusta työn merkityksellisyydestä ja omista vaikutusmahdollisuuksista.
- Verkostokokous on hyvä hetki pysähtyä arjen kiireiden keskellä hetkeksi onnistumisten äärelle. Näin myös varmistetaan, ettei nuorten haasteisiin ja yhteiskunnallisiin ongelmiin usein keskittyvistä keskusteluista jää liian toivoton olo.

Etänä vai paikan päällä?

- Kaikkien osallistuminen kokouksiin paikan päällä ei aina ole mahdollista, mutta usein se auttaa luomaan parempaa luottamusta ja tuttuutta verkoston jäsenten kesken ja madaltaa kynnystä puhua asioista.
- Hybridiosallistumismahdollisuus varmistaa, että mahdollisimman moni pääsee mukaan. Hybriditoteutuksen onnistuminen vaatii hyvän tietotekniikan ja mikrofonin sekä osaamista vetää kokouksia huomioiden eri tavoin osallistuvat.

Kokousten rakenne ja aikataulutus

- Kokouksessa kannattaa olla erikseen puheenjohtaja ja kirjuri, jotta muistion kirjaaminen helpottuu ja puheenjohtaja pystyy keskittymään paremmin itse aiheeseen. Vuorot voivat olla myös kiertäviä.
- Kokousajat kannattaa sopia pidemmäksi aikaa kerralla, esimerkiksi koko syys- tai kevätkaudeksi.

Ota yhteyttä

Nuorten Palvelu ry tarjoaa moniammatillisille verkostoille asiantuntijatukea, fasilitointi- ja kehittämistyötä.

Mikäli kiinnostuit, olethan yhteydessä:

Pauliina Lampela

Vastaava asiantuntija

+358 44 727 3098

pauliina.lampela@nuortenpalvelu.fi

www.nuortenpalvelu.fi

Nuorten Palvelu ry